

קידום מעמדה של הלשון העברית בישראל ובעולם

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1183 מיום 3.01.2010 ובהמשך לעבודת הצוות האמור בסעיף 2 להחלטה, לפעול בשיתוף עם ההסתדרות הציונית העולמית לחיזוק מעמדה של השפה העברית בישראל ובעולם.

1. יום הלשון העברית

א. להכריז על כ"א בטבת, יום הולדתו של אליעזר בן יהודה, "יום הלשון העברית" בישראל, ולציין בעולם.

ב. ביום הלשון העברית יתקיימו, בין השאר, האירועים הבאים:

1. אירוע מרכזי שבו יחולק פרס ראש הממשלה על שם אליעזר בן יהודה על תרומה מיוחדת לחיזוק מעמדה של הלשון העברית.
 2. כנס שנתי בנושא הלשון העברית, בכפוף לקיומו של תקציב.
 3. הענקת מדליות לאישים שהרימו תרומה חשובה להנחלת הלשון העברית ולמחקרה.
 4. אירועים ופעילויות מיוחדות במערכת החינוך, כפי שינחה מנכ"ל משרד החינוך מעת לעת.
 5. אירועים ופעילויות מיוחדות בצה"ל, כפי שינחה קצין חינוך ראשי מעת לעת.
- ג. שר החינוך, שר הביטחון ושרת התרבות והספורט ידווחו לממשלה בסמוך ליום שבו חל יום הלשון העברית על פעילות משרדיהם, כאמור לעיל.
- ד. הממשלה תפעל בשיתוף עם ההסתדרות הציונית העולמית לחיזוק מעמדה של השפה העברית בתפוצות, ובמסגרת זו הממשלה רושמת לפניה את הודעת ההסתדרות הציונית העולמית, כי תקיים במקביל אירועים ופעילויות מיוחדות בתפוצות לציון יום הלשון העברית, בתיאום עם משרד החסברה והתפוצות.
- ה. שנה שבה חל כ"א בטבת באחד מימי סוף השבוע או מקום שבו מתקיים טעם מוצדק אחר, שרת התרבות והספורט תמליץ לממשלה על מועד אחר לציון יום הלשון העברית, סמוך ככל הניתן ליום כ"א בטבת.

2. המשכן ללשון העברית:

א. לקדם את הקמת המשכן ללשון העברית בירושלים. עבודת ההקמה תרוכז על ידי האקדמיה ללשון העברית.

ב. להקים ועדת היגוי לקידום הקמת המשכן, שתלווה את תהליך ההקמה, ותדון בחלופות למקרקעין שעליו יוקם המשכן, ושהרכבה יהיה כדלקמן:

נשיא האקדמיה ללשון העברית או נציגו (יו"ר)

נציג משרד ראש הממשלה

נציג משרד החינוך

נציג משרד התרבות והספורט

נציג משרד התיירות

נציג משרד ההסברה והתפוצות

יושב ראש ההסתדרות הציונית העולמית או נציגו

מנכ"ל רשות מקרקעי ישראל או נציגו

המנהל הכללי של הרשות לפיתוח ירושלים או נציגו

מהנדס עיריית ירושלים או נציגו

ג. להקצות לאקדמיה ללשון העברית, לצורך הכנת פרוגרמה ופעולות תכנון, סך של 500,000 ש"ח בשנת התקציב 2012, לפי החלוקה הבאה:

תכנית מורשת, משרד ראש הממשלה - 200,000 ₪

משרד התיירות - 100,000 ₪

משרד החינוך - 100,000 ₪

משרד התרבות והספורט - 100,000 ₪

ד. הממשלה רושמת לפניה את התחייבות ההסתדרות הציונית העולמית להקצות לאקדמיה ללשון העברית סך של 400,000 ₪ בשנים 2013 ו-2014 ואת התחייבות עיריית ירושלים להקצות לאקדמיה ללשון העברית בשנים 2013 ו-2014 סך כולל של 300,000 ₪, לצורך הכנת פרוגרמה ופעולות תכנון.

3. הנגשת השפה העברית והנחלתה לקהלים שאינם דוברי עברית:

א. להטיל על שר ההסברה והתפוצות להציג לממשלה, בתיאום עם הסתדרות הציונית העולמית, המלצות ליצירת כלים להנגשת הלשון העברית ולימודה לקהלים שאינם דוברי עברית, בארץ ומחוצה לה, לרבות במרשתת ובמכשירי רט"ן (סלולר), כגון: שיעורים וירטואליים, לימוד באמצעות סרטונים, קטעי שמע, משחקים, וכיוצא באלה.

ב. ההמלצות תוצגנה לממשלה בתוך 90 יום מיום קבלת החלטה זו.

ג. הממשלה רושמת לפניה את התחייבות ההסתדרות הציונית להקצות תקציב בסך 1.5 מלש"ח לתכנית.

ד. להנחות את שר ההסברה והתפוצות לבוא בדברים עם שר החינוך, שרת התרבות והספורט ושר התיירות לצורך מציאת מקורות מימון נוספים, ככל שיידרשו, מעבר לסכום שהתחייבה להעמיד ההסתדרות הציונית העולמית ותקציב הפעילות של משרד ההסברה והתפוצות.

דברי הסבר

בהיות השפה העברית שפתו של העם היהודי, ובהמשך להחלטת ממשלה מס. 1183 מיום 3.10.2010 ובהמשך לעבודת הצוות האמור בסעיף 2 להחלטה הנ"ל, לפעול לחיזוק מעמדה של השפה העברית בארץ וכן, לפעול בתיאום עם ההסתדרות הציונית העולמית לחיזוק מעמדה של השפה העברית בתפוצות.

בסעיף 2(ה) לאמנה שבין ממשלת ישראל לבין ההסתדרות הציונית העולמית נקבע, כי אחד מתפקידי ההסתדרות הציונית העולמית הינו "אחזקה ותמיכה בישראל ומחוץ לישראל, של מוסדות תרבות, חינוך, מדע, דת ספורט ומוסדות למתן שירותים חברתיים". לאור הגדרת תפקיד זו, ומתוך מטרה לחזק את הקשר שבין מדינת ישראל ומורשתה ליהדות התפוצות, ההסתדרות הציונית לקחה על עצמה להיות שותפה בפעילות זו.

1. יום הלשון העברית:

רקע כללי:

בהחלטתה מיום 3.01.2010, הטילה הממשלה על ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים לבחון את הכרזת יום כ"א בטבת, יום הולדתו של אליעזר בן יהודה - הדמות המובילה בתחיית הדיבור העברי, כיום הלאומי ללשון העברית, לרבות גיבוש מתכונת לפעילויות שונות שתקיים הממשלה ביום זה.

אליעזר בן יהודה:

אליעזר בן יהודה (1858-1922) נולד בכ"א בטבת תרי"ח בשם אליעזר יצחק פרלמן בפלך של וילנה (בלארוס של היום). את השכלתו הראשונית רכש בן יהודה ב"חדר" שם נפגש לראשונה עם הדקדוק העברי. כבר בתקופת לימודיו בבית הספר נתפס לרעיון הציוני ובתוך כך לרעיון תחיית הדיבור העברי.

בתשרי תרמ"ב (אוקטובר 1881), עלה עם אשתו, דבורה יונאס, לארץ ישראל. עם הגיעם לישראל, שינה את שמו, ומאז נקרא אליעזר בן יהודה. כן הכריז, שמאותו רגע ואילך ידבר עברית בלבד.

בן יהודה נודע בפעילותו הענפה בתחום חידושי המילים והלשון בשפה העברית במטרה לעשותה שמישה לבני זמנו. במהלך חייו בארץ ישראל עסק בן יהודה בהוצאת עיתונים בשפה העברית (בזה עסק כשלושים שנה) בהם השתמש ככלי להפצת חידושי הלשון שלו. בן יהודה חיבר את מילון הלשון העברית הישנה והחדשה אשר החל לצאת לאור בברלין בשנת 1908.

בן יהודה פעל גם דרך הקמת האגודות "חברת תחיית ישראל", שמטרתה תחייתו הלאומית של עם ישראל בארץ ישראל והחייאת השפה העברית ו"חברת שפה ברורה" שמטרתה הייתה הנחלת שפה אחת ליושבי הארץ, תחתיה נוסד "ועד הלשון" שכן יהודה היה נשיאו, מוסד שלימים הפך ל"אקדמיה ללשון עברית".

אליעזר בן יהודה נחשב עד היום למחיה הלשון העברית בארץ ישראל.

חשיבות שגשוג הלשון העברית:

תחייתה של הלשון העברית כשפת דיבור היא אחד ההישגים הבולטים בתחיית עם ישראל בארצו ויסוד מרכזי בהבטחת קיומו הלאומי. הממשלה רואה חשיבות לאומית בשימורה, בהתפתחותה, במחקרה ובשגשוגה של הלשון העברית, בהיותה רכיב מהותי ומרכזי בזהות הלאומית והתרבותית של ישראל.

לפיכך קיבלה הממשלה, ביום 3.1.2010 את החלטתה מספר 1183, במסגרתה מוענק פרס ראש הממשלה על שם אליעזר בן יהודה על תרומה מיוחדת לחיזוק מעמדה של הלשון העברית, הונפק בול מיוחד לציון ייחודה של הלשון העברית, מתקיימת עבודה על הנפקת מדליה ממלכתית שתוענק לאישים שהרימו תרומה חשובה להנחלת הלשון העברית ולמחקרה, קוימו 2 כינוסים שעסקו בהיבטים העכשוויים של הלשון העברית והתכנס הצוות לגיבוש המלצות על דרכים לחיזוק מעמדה, לשימור הישגיה ולהנחלתה של הלשון העברית, שהצעת החלטה זו היא חלק מתוצרי עבודתו.

בהמשך לפעולות הנ"ל מוצע, כי הממשלה תקבע את יום הולדתו של אליעזר בן יהודה, יום כ"א בטבת, כיום חגה של הלשון העברית. יום זה ינוצל לקיום פעילויות להדגשת חשיבות שגשוג הלשון בקרב אנשי מקצוע והציבור הרחב – מבוגרים, בני נוער וילדים.

תכנים ואירועים:

- א. כנס שנתי בנושא הלשון העברית: בשנתיים האחרונות, בהמשך להחלטת הממשלה מספר 1183 התקיימו שני כנסים בנושא הלשון העברית בשיתוף משרד ראש הממשלה ומשרד התרבות והספורט – כנס "לשון ראשון" וכנס האקדמיה ללשון עברית. הערב המרכזי של הכנסים בעתיד יהווה את האירוע המרכזי של יום הלשון העברית.
- ב. אירוע מרכזי בו יחולק פרס ראש הממשלה על שם אליעזר בן יהודה על תרומה מיוחדת לחיזוק מעמדה של הלשון העברית: בשנתיים האחרונות, בהמשך להחלטת הממשלה 1183, מוענק פרס ראש הממשלה הנ"ל בכנסים האמורים לעיל. מוצע כי הפרס ימשיך להיות מוענק בכנסים השנתיים ביום הלשון העברית.
- ג. חלוקת מדליות לאישים מהארץ ומהעולם שהרימו תרומה חשובה להנחלת הלשון העברית ולמחקרה: בהמשך להחלטת הממשלה מספר 1183, יחולקו המדליות הנ"ל ביום הלשון העברית כאמור בהחלטת הממשלה הנ"ל.

מועד ציון יום הלשון העברית בתשע"ג:

לאור הצורך בהתארגנות לשם קיום האירועים האמורים לעיל ככל הניתן כבר השנה, יום הלשון העברית יצוין השנה ביום כ"ה בשבט התשע"ג (5.2.2013), שהוא המועד שנקבע השנה לקיומו של כנס הלשון העברית.

האחריות הכוללת לביצוע ס' 1 (יום הלשון העברית) מוטלת על משרד התרבות והספורט.

2. הקמת המשכן ללשון העברית:

מתוך הכרה בחשיבות הלשון העברית לקיומה של המורשת היהודית, המפעל הצינוני, ותקומת ישראל וכדי להעצים את פעילותה של האקדמיה ללשון העברית, האמונה על פי חוק

על הנחלתה של הלשון העברית לציבור וטיפוחה, מחליטה הממשלה לתמוך ולקדם הקמת המשכן ללשון העברית בירושלים, שיאחד תחת קורת גג אחת את המוזיאון ללשון העברית ואת בית האקדמיה ללשון העברית, כמפורט:

א. המשכן ללשון העברית ירכז תחת קורת גג אחת איסוף, שימור, טיפוח, מחקר והנחלת אוצרות ידע, מורשת ותרבות של הלשון העברית.

ב. המוזיאון ללשון העברית: יהיה אבן שואבת למבקרים מהארץ ומחוצה לה לרבות תלמידי מערכת החינוך הישראלית ויגולל את הסיפור המופלא של התפתחות הלשון העברית לאורך 3,000 שנות היסטוריה יהודית. המוזיאון ידגיש את תרומת הלשון העברית מחדשה להקמת בית יהודי בארץ ישראל וליצירת מחנה משותף שאפשר את היווצרותה של החברה הישראלית. סיפורה של העברית יועבר לציבור המבקרים במוזיאון, בין היתר, באמצעות אמצעים טכנולוגיים מתקדמים ומשוכללים.

ג. בית חדש לאקדמיה ללשון עברית: הבית החדש יאפשר לאקדמיה לפתח ולבסס פעילות ענפה ותוססת בשני עיסוקיה העיקריים: הענף המחקרי – אקדמי והענף הציבורי.

בנוגע לחלק בתקציב שמקורו בתכנית מורשת יוער, כי בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1412 מיום 21.2.2010 שקבעה את תכנית מורשת, ועדת ההיגוי של תכנית מורשת תבחן ותאשר את תכנית העבודה השנתית ואת התקציב השנתי של תכנית מורשת. הקצבת התקציבים מכספי תוכנית מורשת כפופה להבאת העניין גם בפני ועדת ההיגוי של תכנית מורשת, כנדרש בהחלטה שמכוחה היא פועלת.

3. הנגשת ולימוד עברית לקהלים שאינם דוברי עברית:

כללי: הלשון העברית היא אחד מיסודותיה של מדינת ישראל המייחדים אותה משאר אומות העולם. סיפור תחייתה של לשון עתיקת יומין והפיכתה לשפת יום-יום במדינה מערבית בעלת הישגים עולמיים, הינו סיפור יוצא דופן. יופייה של הלשון, הספרות העשירה שנכתבה במקור בעברית והכתבים העתיקים הכתובים בשפת הקודש הופכים את הלשון העברית לגורם מעורר משיכה ועניין עבור רבים בעולם.

מהפכת המידע שהתחוללה עם כניסת המרשתת והטכנולוגיות שהפכו זמינות עם השתכללות הטלפונים הניידים מהווים הזדמנות להפצת מידע, לכל דורש ולכל מקום בעולם, בתקציב נמוך באופן יחסי. מתוך הבנה של פוטנציאל העניין שהלשון העברית עשויה לעורר, החלטה זו מבקשת לנצל הזדמנות זו כדי להפוך את העברית לנגישה לחובבי לשון, תרבות וידע סביב העולם.

קשר עם אנשים מרחבי העולם: קיומם של כלים להנגשת הלשון העברית לאנשים שאינם דוברי עברית ברחבי העולם ייצור גשר תרבותי בין מדינת ישראל לאוכלוסיית העולם. הכרת הלשון העברית וסיפור תחייתה במדינת ישראל תאפשר לאלו שאינם ישראלים להכיר, להתקרב ולהזהות עם מדינת ישראל ותרבותה. הצוות הממונה יבחן אפשרויות ליצירת תכנים ייחודיים לאוכלוסיות מסוימות (למשל: לימוד עברית לסנינים).

קשר עם יהדות התפוצות: כאמור, הכלים שייצרו ישמשו לחיזוק הקשר בין מדינת ישראל

לאוכלוסיות כלליות ברחבי העולם ובפרט עם יהדות התפוצות. מתוך הכרה בחשיבות חיזוק הקשר עם יהדות התפוצות בדגש על הדור הצעיר, ממשלת ישראל שותפה למספר תכניות שמטרתן יצירת קשר ארוך טווח בין מדינת ישראל לאותם יהודים. לדוגמה, ממשלת ישראל משקיעה כ-120 מליון ₪ בשנת 2012 בתכנית "תגלית" בכדי להביא כ-40 אלף צעירים לביקור לימודי-חווייתי במדינה ישראל. מעבר לכך, ממשלת ישראל משקיעה מעל ל-100 מליון שקלים בשנה בתכנית "מסע" המביאה מעל ל-10,000 צעירים יהודים בשנה לישראל לשהות שבין חצי שנה לשנה. הנגישות לתכניות ללימוד עברית משלימה את הפעולות הקיימות בכך שתאפשר העמקה של החיבור למדינת ישראל ואזרחיה דרך לימוד הלשון עברית או כהכנה להשתתפות בתכניות כגון הנ"ל. תהליך הבחינה יתייחס בין השאר גם לבוגרי התכניות מסע ותגלית. בנוסף, קיום תכנים לחשיפה ולימוד הלשון העברית יתרמו לחיזוק הקשר גם עם הדורות המבוגרים יותר.

תקציב

כמפורט בהצעה להחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הביטחון - תומך

שר התיירות - תומך

שר החינוך - תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס. 1183 מיום 3.01.2010.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת משפטית תצורף בנפרד כנספח להחלטה זו

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי

תחום פעולה עיקרי: 08תרבות

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי שר ההסברה והתפוצות
ועל ידי שרת התרבות והספורט

כ"ט בחשוון התשע"ג
14 בנובמבר 2012

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ט חשוון, תשע"ג

14 נובמבר, 2012

מזהה מלי: D331244

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

קידום הלשון העברית בישראל ובעולם.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

יום הלשון העברית:

החלטת ממשלה מס' 1183 מיום 3.10.2010, בנושא הלשון העברית (להלן – **החלטה 1183**), הטילה על ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים לבחון את הכרזת כ"א בטבת כיום הלאומי ללשון העברית, לרבות גיבוש מתכונת לפעילויות שונות שתקיים הממשלה ביום זה.

כמו כן, הוחלט להקים צוות בראשות מזכיר הממשלה ובהשתתפות גורמים רלוונטיים (להלן – **הצוות**), לגיבוש המלצות על דרכים לחיזוק מעמדה, לשימור הישגיה ולהנחלתה של הלשון העברית. כפי שנמסר לנו, הצוות האמור בהחלטת הממשלה קיים מספר דיונים, וכעת, בהמשך להחלטה 1183 ולפעילות הצוות, מוצע להכריז על יום כ"א בטבת, יום הולדתו של אליעזר בן-יהודה, כ"יום הלשון העברית".

עוד מוצע כי ביום זה יתקיימו אירועים ופעילויות במערכת החינוך ובצה"ל, וכן יערך בו כנס שנתי בנושא הלשון העברית (בכפוף לקיומו של תקציב), אשר במהלכו יערך אירוע מרכזי שבו יחולק פרס ראש הממשלה על שם אליעזר בן-יהודה על תרומה מיוחדת לחיזוק מעמדה של הלשון העברית, וכן יחולקו ביום זה מדליות לאישים שהרימו תרומה חשובה להנחלת הלשון העברית ולמחקרה. בהחלטה 1183 הוקצה תקציב חד פעמי לקיום כנס כאמור בשנת 2010. כפי שנמסר, כנס כאמור התקיים גם בשנת 2011 וכעת מוצע כי הכנס יתקיים מדי שנה, כפוף לקיומו של תקציב. בהחלטה 1183 נקבע גם כי מדי שנה יוענק פרס ראש הממשלה ע"ש אליעזר בן יהודה (להלן – **הפרס**), בסך של 70,000 ₪. עוד נקבע כי כל הפעולות הנדרשות לבחירת הזוכה והענקת הפרס ייעשו על ידי מנהל התרבות במשרד התרבות והספורט, בתיאום עם האקדמיה ללשון העברית ומזכיר הממשלה. בהתאם לכך, נקבע במשרד התרבות והספורט תקנון לחלוקת הפרס ולפיו חולק הפרס על ידי משרד התרבות והספורט בשנתיים האחרונות. כעת מוצע כי הפרס יחולק מדי שנה ביום הלשון העברית, באירוע מרכזי שייערך ביום זה, במסגרת הכנס האמור.

בנוסף, סעיף 5 להחלטה 1183 קבע כי יונפקו 200 מדליות ממלכתיות שיוענקו לאישים שייבחרו על ידי ועדה ציבורית בראשות נציג משרד ראש הממשלה, שתוקם במשרד ראש הממשלה, ועל פי אמות מידה מתאימות שייקבעו. לפי המידע שנמסר לנו, כעת הושלם הליך הנפקת המדליות ולכן מוצע כי המדליות יחולקו מדי שנה גם כן ביום הלשון העברית.

בהצעה מוצע כי הממשלה תפעל בשיתוף עם ההסתדרות הציונית העולמית לחיזוק מעמדה של השפה העברית בתפוצות. סעיף 2(ה) לאמנה שנחתמה בין ממשלת ישראל לבין ההסתדרות הציונית העולמית, מכוחו של חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, תשי"ג-1952, קובע כי אחד מתפקידי ההסתדרות הציונית העולמית הוא "אחזקה ותמיכה בישראל ומחוץ לישראל

היועצת המשפטית

של מוסדות תרבות, חינוך, מדע, דת, ספורט ומוסדות למתן שירותים חברתיים". פעילות ההסתדרות הציונית העולמית בתפוצות המוזכרת בסעיף 1 להצעה, וכן בסעיף 3 להצעה כמפורט להלן, עולה בקנה אחד עם תפקידיה על פי האמנה.

כן מוצע כי בשנה שבה חל כ"א בטבת באחד מימי סוף השבוע או מקום שבו מתקיים טעם מוצדק אחר, שרת התרבות והספורט תמליץ לממשלה על מועד אחר לציון יום הלשון העברית, סמוך ככל הניתן ליום כ"א בטבת. מובן כי יש ליתן פומבי להחלטה בדבר שינוי המועד. בדברי ההסבר להצעה נאמר כי לאור הצורך בהתארגנות לשם קיום האירועים המפורטים להלן ככל הניתן כבר השנה, מוצע כי יום הלשון העברית יצוין השנה ביום כ"ה בשבט התשע"ג (5.2.2013), שהוא המועד שכבר נקבע על ידי משרד התרבות והספורט לקיומו של כנס הלשון העברית בשנת תשע"ג, ובו יחולק גם הפרס.

הקמת המשכן ללשון העברית:

בהצעה מוצע לקדם את הקמת המשכן ללשון העברית בירושלים (להלן – **המשכן**), שיהווה בית קבע לאקדמיה ללשון העברית (להלן – **האקדמיה**). האקדמיה ללשון העברית, היא תאגיד סטטוטורי שהוקם מכוח חוק המוסד העליון ללשון העברית, התשי"ג-1953, ומתקצבת על ידי משרד התרבות והספורט.

מוצע להטיל על האקדמיה לרכז את עבודת הקמת המשכן, תוך הקצאת תקציב לשם הכנת הפרוגרמה ופעולות תכנון. מובהר כי העברת התקציב תיעשה בכפוף לכל דין.

כמו כן מוצע להקים ועדת היגוי לקידום הקמת המשכן, שתלווה את תהליך ההקמה, ותדון בחלופות למקרקעין שעליו יוקם המשכן, ושהרכבה מפורט בהצעה.

הנגשת השפה העברית והנחלתה לקהלים שאינם דוברי עברית:

מוצע להטיל על שר ההסברה והתפוצות להציג לממשלה בתוך 90 יום מיום קבלת הצעת ההחלטה, בתיאום עם הסתדרות הציונית העולמית, המלצות ליצירת כלים להנגשת הלשון העברית ולימודה לקהלים שאינם דוברי עברית, במגוון אמצעים.

ביצוע הפעולות השונות הכרוכות ביישום החלטה זו כפוף לכל דין החל על העניין.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה מובאת לאישור הממשלה לאחר שהתקבל בכנסת חוק התפזרות הכנסת השמונה עשרה, התשע"ג-2012, ובעת שהממשלה מכהנת כממשלה יוצאת. פסיקת בית המשפט העליון והנחיות היועץ המשפטי לממשלה מחייבות איפוק בקבלת החלטות בתקופה זו.

כפי שנמסר לנו, ההצעה להכריז על יום הלשון העברית ולקיים אירועים שונים בו מוגשת בעקבות עבודה ממושכת של הצוות שמונה בהחלטת הממשלה משנת 2010, שהמלצותיו גובשו לכלל הצעת החלטה בעת האחרונה. האירועים המרכזיים שמוצע למסד – קרי כנס שנתי בנושא הלשון העברית וחלוקת הפרס על שם אליעזר בן יהודה, כבר נערכו בשנתיים האחרונות, ומשרד התרבות והספורט אף החל בהתארגנות לקראתם לשנת תשע"ג עוד בטרם הוחלט על הקדמת הבחירות. חלוקת המדליות המוצעת מהווה יישום של הקבוע בהחלטה 1183.

עריכת חלק מן האירועים בתקופה שערב בחירות עשויה הייתה לעורר קשיים לאור האמור בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1908. דחיית יום הלשון העברית השנה למועד שהוא לאחר קיום הבחירות,

היועצת המשפטית

כמצוין בדברי ההסבר, יש בה כדי להפחית את הבעייתיות האמורה. עם זאת, מובהר כי ההערכות הנדרשת לקראת קיומם של האירועים – הן לעניין פרסומם המוקדם והן לעניין הליכי מינוי לגופים שיהיו אחראים על מתן פרס ראש הממשלה וחלוקת המדליות – תהא כפופה להנחיות הלשכות המשפטיות הרלוונטיות ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לרבות הנחיה מס' 1.1501, בנושא "מינויים בתקופת בחירות".

לעניין ההצעה להקים את המשכן ללשון העברית יצוין כי העברת התקציב תיעשה בכפוף לכל דין. כאמור לעיל, האקדמיה ללשון עברית היא תאגיד לפי חוק אשר יש לו סעיף תקציבי נפרד. בשלב זה מוצע לתקצב הכנת פרוגרמה ופעולות תכנון המשכן בלבד, כך שלגבי ביצוע תכנית הקמת המשכן, ככל שהממשלה תבקש לממשה, תתקבל החלטה בעתיד, ולאחר כינונה של ממשלה חדשה.

לעניין הנגשת השפה העברית והנחלתה לקהלים שאינם דוברי עברית, מדובר בשלב זה בגיבוש המלצות בלבד, אשר יוצגו בממשלה בעתיד.

בנסיבות אלו, ובשים לב לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים ואין מניעה לקבלה בעת הזו.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה בנוסח דומה ליועצים המשפטיים של משרדי הממשלה הרלוונטיים ביום 7.11.12, וחלקם העבירו הערות. כל ההערות שהתקבלו הוטמעו בעת גיבוש הנוסח הסופי של ההצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

לאור כל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

ההצעה על דעת היועצת המשפטית של משרד התרבות והספורט.

בברכה,

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 1183 של הממשלה מיום 03.01.2010.

הלשון 1183. העברית:

1. "על העברית ועל האקדמיה ללשון העברית"

2. הלשון העברית כנושא מרכז לשנת הלימודים התשע"א
ותגבור לימודי שפת האם במערכת החינוך

מ ח ל י ט י ם :

הממשלה רואה חשיבות לאומית בשימורה, בהתפתחותה, במחקרה ובשגשוגה של הלשון העברית, והיא מכרכת על העשייה של האקדמיה ללשון העברית ועל מאמצי משרד התרבות והספורט ומשרד החינוך לקידומה ולפיתוחה של הלשון העברית כלשון הדיבור וכלשון התרבות במדינת ישראל.

הממשלה מבקשת להרחיב את העשייה בתחום טיפוחה של הלשון העברית בפעולות הבאות:

1. להטיל על ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים לבחון את הכרזת כ"א בטבת (יום הולדתו של אליעזר בן-יהודה - הדמות המובילה בתחיית הדיבור העברי) כיום הלאומי ללשון העברית, לרבות גיבוש מתכונת לפעילויות שונות שתקיים הממשלה ביום זה.

2. להקים צוות בראשות מזכיר הממשלה ובהשתתפות נשיא

האקדמיה ללשון העברית, מנכ"ל משרד התרבות והספורט, מנכ"ל משרד החינוך, מנכ"ל משרד המשפטים, מנכ"ל המשרד לקליטת העלייה, מנכ"ל משרד הביטחון, קצין החינוך והנוער הראשי בצה"ל, מנכ"ל הסוכנות היהודית, יו"ר ההסתדרות הציונית, או מי מטעם, יו"ר רשות השידור, יו"ר הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, יו"ר המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין. הצוות יגבש המלצות על דרכים לחיזוק מעמדה, לשימור הישגיה ולהנחלתה של הלשון העברית ויגישן לממשלה בתוך שנה מיום הקמתו.

3. לקיים בשנת 2010 כינוס במעמד ראש הממשלה ושרת התרבות והספורט שיוקדש לדיון ציבורי בהיבטים העכשוויים של העברית כלשון המדינה וכלשון התרבות ובמעמדה.

להקצות 150,000 ש"ח ממקורות משרד ראש הממשלה ו-150,000 ש"ח ממקורות משרד התרבות והספורט לארגון הכינוס.

כל הפעולות הנדרשות לארגון הכינוס ותפעולו ייעשו על ידי מנהל התרבות במשרד התרבות והספורט בתיאום עם האקדמיה ללשון העברית ומזכיר הממשלה.

4. להקצות מדי שנה 70,000 ש"ח ממקורות משרד ראש הממשלה לפרס ראש הממשלה על שם אליעזר בן-יהודה וכן לפעולות להענקתו. הפרס יוענק מדי שנה על תרומה מיוחדת לחיזוק מעמדה של הלשון העברית.

כל הפעולות הנדרשות לבחירת הזוכה והענקת הפרס ייעשו על ידי מנהל התרבות במשרד התרבות והספורט בתיאום עם האקדמיה ללשון העברית ומזכיר הממשלה.

מוכירות הממשלה

5. להקצות באופן חד-פעמי 60,000 ש"ח מתקציב משרד ראש הממשלה להנפקת מדליה ממלכתית (כ-2000 יחידות) שתוענק לאישים שהרימו תרומה חשובה להנחלת הלשון העברית ולמחקרה. משרד ראש הממשלה יקים ועדה ציבורית, בראשות נציג משרד ראש הממשלה, לבחירת האישים הראויים לקבל את המדליה הנ"ל, והיא תגבש אמות מידה להענקת המדליה ותקבע את סדרי עבודתה.

6. שר התקשורת יבחן עם הוועדה לתכנון בולאי כיצד לקדם הנפקת בול לציון ייחוד הלשון העברית ומעמדה.

7. להנחות את ועדת השמות הממשלתית לתת דגש בהחלטותיה, על הנצחת אישים שהרימו תרומה מהותית ללשון העברית, למחקרה, לתחייתה ולהתפתחותה.

8. להנחות את שר הפנים לפנות לראשי הרשויות המקומיות, באמצעות חוזר מנכ"ל, לתת דגש בהחלטותיהן, לעניין מתן שמות לרחובות ולאזורים בתחומן, על אישים שהרימו תרומה חשובה ללשון העברית, למחקרה, לתחייתה ולהתפתחותה.

ראש הממשלה מנחה: -

שר האוצר יביא לישיבת הממשלה הקרובה את עמדתו בעניין הפנייה כי תקציב האקדמיה ללשון העברית יהיה בבסיס התקציב.